

AKTUALIAUSIŲ PARODOMŲJŲ PROJEKTŲ TEMŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Temos	Aprašymas	SP numatytas prioritetas
1	Žolinių pašarų gamybos optimizavimas ir (arba) produktyvių sėtinių žolynų įrengimas gyvulininkystės ūkiuose	Siekiant didinti gyvulių produktyvumą, ekonominę vertę bei prisidėti prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijų mažinimo, būtina ūkiuose diegti naujas, inovatyvias sėtinių žolynų įrengimo technologijas, kurios prisidėtų prie pieno sektoriaus išsaugojimo. Projekto metu turi būti demonstruojami ir pristatomi naujausi mokslinių tyrimų rezultatai, apimantys sėtinių žolynų įrengimą, žolinių augalų rūšių ir veislių pasirinkimo svarbą bei kitus agrotechnologinius aspektus.	Teigiamas poveikis aplinkai ir klimatui, Europos žaliasis kursas
2	Daugianarių pasėlių ir tvarių sėjomainų taikymas auginant žemės ūkio augalus (daugianariai pasėliai, tinkamiausių augalų parinkimas, jų santykis bei mišinių sudarymas didžiausiam sėklų derliui gauti)	Siekiant sudaryti sąlygas biologinei įvairovei ir žemės ūkio veiklai veikti išvien, padedant vienas kitam, įgyvendinant Biologinės įvairovės strategijos tikslus bei Dirvožemio tvaraus naudojimo veiksmų plano priemones, yra būtina perteikti žinias ir praktiką ūkininkams apie daugianarių pasėlių auginimo ir tvarios sėjomainos (5 ir daugiau laukų sėjomainos) vykdymo galimybes, įvertinant konkretaus ūkio patiriamą ilgalaikę ekonominę ir ekologinę naudą, pademonstruojant minėtų veiklų poveikį biologinei įvairovei stiprinti. Projekto metu turi būti pristatomi ir demonstruojami tyrimų rezultatai, kurie parodytų tinkamiausių augalų daugianariams pasėliams parinkimą ir jų santykius.	Tvari gamyba, beatliekių ir mažų atliekų technologijų taikymas
3	Augalų veislių, atsparių klimato kaitai, parinkimas, priklausomai nuo regiono ir taikomų technologijų	Auginant pasėlį, sudarytą iš skirtingų veislių augalų, galimas rezultatas – didesnis derlius; tai taip pat yra aktualu mažinant gamybos sąnaudas – trąšas, augalų apsaugos produktus. Projekto metu žemdirbiams ir kitiems tiksliniams naudos gavėjams turi būti pristatoma ir pademonstruota, kaip tinkamai pasirinkti geriausias augalų veisles, tinkančias mūsų geografini zonai, siekiant gauti geriausias gamybos rezultatus bei	Teigiamas poveikis aplinkai ir klimatui, Europos žaliasis kursas

		mažinti gamybos sąnaudas – trąšas, augalų apsaugos produktus.	
4	Pažangių biotechnologijų taikymas gyvūnų veislinei vertei didinti, genominių tyrimų panaudojimas gyvūnų selekcijos programoms gerinti	Įdiegus šias technologijas, didėtų gyvūnų produktyvumas, sveikatingumas, veislinė ir ekonominė vertė bei atitinkamai būtų prisidedama prie ŠESD mažinimo tikslų, nes su tomis pačiomis sąnaudomis būtų pasiekti geresni rezultatai. Projekto metu turėtų būti pristatomos ir demonstruojamos embrionų transplantacijos <i>in vitro</i> ir <i>in vivo</i> technologijos, laparoskopinio ir giluminio intrauterinio sėklinimo procedūros, pažangios rųjų nustatymo ir rųjų sinchronizavimo schemas, seksuotos spermos panaudojimo galimybės. Spartesniam ir efektyvesniam pageidaujamų selekcionuoti požymių gerinimui būtų demonstruojama patelių atranka ir reproduktorių paranka, atsižvelgiant į genominių tyrimų rezultatus.	Pažangių technologijų plėtra
5	Inovatyvių biopreparatų panaudojimas žemės ūkyje	Taikant inovatyvius metodus augalininkystėje ir gyvulininkystėje, galima sumažinti pasaulinį klimato atšilimo potencialą ir taip prisidėti prie Europos Sąjungos aplinkos ir klimato politikos bei teisės aktų įgyvendinimo, atnaujinimo ir plėtros, sukuriant pridėtinę vertę Lietuvai ir Europai. Projekto metu galutiniams naudos gavėjams turi būti pristatomi bei demonstruojami naujausios mokslu grįstos biopreparatų naudojimo žemės ūkyje technologijos, apimant jų efektyvumą, ekonominę bei aplinkosauginę naudą.	Teigiamas poveikis aplinkai ir klimatui, Europos žalioji kursas
6	Tiesioginės ir juostinės sėjos technologijų privalumai, iššūkių ir galimybių – kaip tinkamai pasirengti jų įdiegimui ir kaip išvengti klaidų jas įdiegus	Moksliniai tyrimai rodo, kad taikant bearimę žemdirbystę (tiesioginę sėją), bendros energinės sąnaudos ir gamybinės išlaidos vidutiniškai gali sumažėti apie 40 proc., darbo laiko sąnaudos kai kuriems augalų auginimo darbams gali sumažėti nuo trečdaliu iki dviejų kartų, o kuro ir tepalų sunaudojimas – apie 30–40 proc. Tausojančių dirvožemį ir išteklius, technologijų mažesnės išlaidos potencialiai sudaro galimybę pasiekti aukštesnę pelną, lyginant su ariamąja technologija, kartu padidinti ūkių energinį nepriklausomumą	Tvari gamyba, beatliekių ir mažų atliekų technologijų taikymas

		<p>bei mažinti oro taršą. Projektu turi būti siekiama sukurti Lietuvos žemės ūkiui (ypač augalininkystės sektoriui) paskatas įgyvendinti ūkių konkurencingumą didinančius sprendimus. Projekto metu ūkininkams turi būti perteiktos žinios, praktiškai pademonstruojant tausojančių dirvožemį bearimų technologijų galimybes, įvardijant jų teikiamą ilgalaikę naudą ūkio ekonomikai ir aplinkai bei pademonstruojant žingsnius, kuriuos patartina vykdyti, kad būtų tinkamai pasirengta augalų auginimo technologiniam perėjimui į tvarumą ir veiksmus, kuriais minimizuojamos nesėkmės (derliaus praradimai) ar rizikos derliui.</p>	
7	<p>Žemės ūkyje auginamų augalų, galinčių augti padidinto rūgštingumo dirvožemyje, rūšių parinkimas ir taikomos technologijos</p>	<p>Rūgščių dirvožemių Lietuvoje yra apie 21 proc. Kuo dirvožemis rūgštesnis, tuo derlius mažesnis, tačiau ši problema bent iš dalies gali būti sprendžiama tinkamu augalų bei žemės dirbimo technologijų parinkimu. Projekto metu tiesioginiams naudos gavėjams turi būti pristatytos ir pademonstruotos naujausios ūkininkavimo rūgščiuose dirvožemiuose technologijos, apimant tinkamą augalų pasirinkimą bei žemės dirbimo būdus.</p>	<p>Teigiamas poveikis aplinkai ir klimatui, Europos žaliasis kursas</p>
8	<p>Inovatyvūs, gamtiniai aplinkai palankūs dirvožemio rūgštingumą mažinantys būdai ir jų taikymas</p>	<p>Dirvožemio rūgštumas yra vienas pagrindinių veiksnių, lemiančių augalų derliaus nuostolius, tačiau tinkamai parinkus dirvožemio rūgštumą mažinančias priemones, gali būti užtikrinamas didesnis augalų derlingumas, tuo pačiu mažinamos ŠESD emisijos; projekto metu būtina žemdirbiams pristatyti ir pademonstruoti, kokius alternatyvius būdus galima būtų taikyti (t. y. granuliuotoms kalkėms, negesintoms kalkėms, kalkakmeniui, dolomitmilčiams ir t. t.) dirvožemio rūgštingumui mažinti.</p>	<p>Teigiamas poveikis aplinkai ir klimatui, Europos žaliasis kursas</p>
9	<p>Žydinčių augalų juostų įtaka kenksmingųjų vabzdžių kontrolei rapsų pasėliuose</p>	<p>Vienas iš svarbiausių rapsų derlingumą vis labiau limituojančių veiksnių yra kenksmingųjų organizmų išplitimas pasėliuose nuo pat ankstyvųjų augalų išsivystymo tarpsnių. Siekiant sumažinti kenkėjų daromą žalą rapsuose, dažnu atveju</p>	<p>Teigiamas poveikis aplinkai ir klimatui, Europos žaliasis kursas</p>

		<p>pasitelkiama cheminė jų kontrolė, tačiau šis pasirinkimas neatitinka Žaliojo kurso tikslų. Projekto metu turi būti pristatomi ir pademonstruoti tyrimų duomenys apie žydinčių augalų juostų naudą kenkėjų kontrolei ir tuo pačiu sėklų ar grūdų derliui bei bendrajam pasėlio pelningumui. Ankstesnių tyrimų rezultatai ir projekto metu sukaupta patirtis prisidės plėtojant gerąją ūkininkavimo praktiką ir įgyvendinant Integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės (IKOK) principus.</p>	
10	<p>Paukščių auginimo nenaudojant antibiotikų technologinės inovacijos</p>	<p>Siekiant skatinti gyvūnų augintojus pereiti prie aukštesnių gyvūnų gerovės standartų, Strateginiu planu patvirtinta ekologinės sistemos schema, kurioje vienas iš reikalavimų paukščių augintojams, norintiems dalyvauti schemoje, – nenaudoti antibiotikų auginant paukščius. Projekto metu turėtų būti pristatoma ir pademonstruota paukščių auginimo be antibiotikų nauda, iššūkiai ir patirtis; apskaičiuota, kiek daugiau kainuoja auginti paukščius be antibiotikų, kuo galima pakeisti antibiotikus ūkinių gyvūnų pašaruose, siekiant apsaugoti nuo susirgimų.</p>	<p>Teigiamas poveikis aplinkai ir klimatui, Europos žaliasis kursas</p>
11	<p>Skaitmenizacijos inovacijų taikymas žemės ūkio verslo vystymui, panaudojant kooperaciją</p>	<p>Lietuva turi daug neišnaudotų skaitmeninės kooperacijos galimybių. Turime tik 12 proc. ūkininkų, kurie yra kooperuoti. Paskatinti kooperotis ūkininkus, parodant kooperacijos naudą, būtų galima panaudojant skaitmenizaciją – optimizuojant žmogiškuosius, technologinius, įrangos, technikos ir kt. išteklius. Svarbu skatinti ūkininkus diegti technologines naujoves, kurios ne tik prisidėtų prie ūkio efektyvumo didinimo, bet ir prie aplinkos išsaugojimo, tvarios plėtros ir klimato kaitos švelninimo.</p> <p>Panaudojant konsultantų žinias ir patirtis ūkininkams, projekto metu būtų pristatomas ir pademonstruotas globalios padėties nustatymo sistemos (GPS) duomenų apskaitos įrankis, kai ūkininkai veikia kooperacijos principais. Ūkininkams būtų pademonstruotas skaitmeninis įrankis su</p>	<p>Skaitmeninimas</p>

		<p>GPS duomenų apskaita bei objektyviais žemėvaldos duomenimis, analizuojant ir pademonstruojant, kad susisteminius duomenis ir pritaikius kooperacijos principus, galima pasiekti tvaresnį ir efektyvesnį ūkio valdymą. Tai prisidėtų prie kooperacijos skatinimo ir žemės ūkio veiklos subjektų vykdomos veiklos efektyvumo, konkurencingumo ir gyvybingumo didinimo, naudojant naujus valdymo įrankius, bei padidintų valdymo sprendimų efektyvumą.</p>	
12	<p>Anglies kaupimas gilesniuose dirvožemio sluoksniuose taikant inovatyvias žemės dirbimo technologijas</p>	<p>Įdiegus technologijas (arimas, minimalus dirbimas, tiesioginė sėja (<i>Notill, Stripill</i> technologijos), būtų didinamas organinės anglies kiekis gilesniuose dirvožemio sluoksniuose. Projekto metu turi būti pristatomos ir praktiškai pademonstruojamos šios technologijos, jų ekonominė bei aplinkosaugos nauda ir galimybės šias technologijas taikyti pagal dirvožemio savybes.</p>	<p>Teigiamas poveikis aplinkai ir klimatui, Europos žaliasis kursas</p>